

do 10.01.2025

mater. w t. Kęsik Antoni
poprzedni nr M-292/901
ME

DACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Muzeum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej
oraz Wojskowej Służby Polek
80 Toruń, ul. Podmurna 93, tel. 0048 56 65 22 186
e-mail: fapak@wp.pl; www.zawacka.pl

ej Bogucki

Toruń
„Grunwald” Tow. Gr. P.
+ Kęsik Bronisław
M-292/901 Pom.

**SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI**

Włegik Bronisław

T:K-292/901 Pom.

Toruni „Grunwald”-TOW Gr. P.

I./1. Relacja *k.2 s.1-2*

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora —

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —

II. Materiały uzupełniające relację *k.1 s.1*

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ... —

IV. Korespondencja

.....

.....

.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne *k.4*

VI. Fotografie *toraki*

7/11. Relacja - Kęsik Bronisław:

1. Biogram - relacja autorstwa Andrzeja Boguchwego, mps i popr. redakcyjnymi k. 2 s. 1-2

tekst jest w wyodrębnieniu

br. let - 02.4

Tege

1 1/2 str. masz

KESIK BRONISŁAW /1909 - 1945/, członek „Grunwald” Chełmża, *1*

Panowh
Toruń, TOW „Gryf Kaszubski” Chełmża.

Ur. 6.07.1909 w Wałdowie Królewskim, *z zawodu* syn Mikołaja *rzeźnika* i Emilii Rose, Niemki pochodzącej z Saksoni, *brat Antoniego Kęsika, zob. bliżej biogram Bronisław Kęsik* z zawodu był dekarzem i pracował w zakładzie prywatnym w Chełmży. Należał do Związku Strzeleckiego. Przed wojną współpracował z Józefem Gierszewskim, kierownikiem Szkoły Powszechnej Nr 2 w Chełmży. *(w czasie okupacji kandydat TOW „Gryf Pomorski”)* Brał udział w szkoleniu strzeleckim *pekonspirowanej* organizacji „Grunwald”, które odbywały się na Strzelnicy Bractwa Kurkowego w Chełmży. *zawodowy* Bronisław Kęsik zawarł związek małżeński z Genowefą z d. Trejder. *Było to* Małżeństwo bezdzietne. Nie odbył służby wojskowej. Od jesieni 1939 r. zaczął działać w *tajnej* organizacji Wojskowej „Grunwald”. Współpracował m.in. ze swoim bratem Antonim, Alfonsiem Majewskim, Janem Flizikowskim, Janem Kenieckim, Bolesławem Kurowskim, por. Orzechowskim, Stanisławem Rutkowskim, Siemieckim, Nowickim, Butkiewiczem.

Bronisław Kęsik należał do konspiracyjnej grupy Czesława Majewskiego ps. „Major Wincenty Ochota”. Bronisław Kęsik brał udział w akcjach dowodzonych przez jego brata Antoniego, *dywersyjno-sabotażowych* i w zamachach (m.in. nieudany na Alvenslebena w Sławkowie i Głuchowie). Bronisław Kęsik 26.05.1941 r. został przez gestapo *aresztowany* *wspólnie* z innymi chełmżyńskimi patriotami. Osadzony na tydzień w więzieniu w Toruniu, a potem na 1 rok w Bydgoszczy, gdzie był przez hitlerowców bity i męczony. W maju 1942 r. został przetransportowany, wraz z innymi chełmżyńskimi konspiratorami, do obozu koncentracyjnego ~~Auschwitz~~ /Oświęcim/. Podczas naboru rzemieślników (Niemcy potrzebowali fachowców, Bronisław Kęsik *dekarz* *z Alfons Majewski - murarz* *wraz z innymi rzemieślnikami*), zostali skierowani w marcu 1943 r. *transportem kolejowym*, przez Magdeburg do Hamburga. *Transport po drodze został częściowo zbombardowany,*

w czasie bombowania transportu

~~uniknąć śmierci, z którego uratował się z Chełmży m.in. B. Kęsik i A. Majewski, którzy~~

~~potem zostali umieszczeni w obozie koncentracyjnym w Neuengamme.~~

~~i dotarł do Hamburga. 7 leśniczy~~

~~Po zbombardowaniu Hamburga przez aliantów, m.in. Bronisław Kęsik i~~

~~Alfons Majewski ^{znalazł się w grupie} postali ^{ich} przez Niemców, zmuszeni do pracy przy sprzątaniu ^{usuwaniu} i wyciągnięciu ze schronów ludzkich trupów ^{rakietnych Niemców.} niemieckich. Alfons Majewski~~

~~i przedostał się później transportem m.in. do pracy w fabryce~~

~~amunicji w Belzenburgen. Potem zbiegł do francuskiej partyzantki, a~~

~~stamtąd zaciągnął się do armii USA, ^{Ponownie aresztowany} której został żołnierzem~~

~~W mundurze żołnierza USA powrócił szczęśliwie do Chełmży.~~

~~Następnie umieszczony został~~

~~Bronisław Kęsik pozostał (w obozie koncentracyjnym w Neuengamme.~~

~~Na przeł. kwietnia i maja 1945r.)~~

~~Został załadowany, wraz z innymi więźniami, na stare barki, które Niemcy zostały skierowane na morze i zbombardowane. Między utopionymi~~

~~więźniami zginął w IV/V 1945 r. Bronisław Kęsik.~~

~~β Kęsik był żonaty z Genowefą Treidel. Matka była berlińska.~~

~~- APAK, „Grunwald” - Toruń; M - 292, 291; T.: Kęsik A., Kęsik B~~

~~- Archiwum rodziny Kęsików z Chełmży, ↗~~

~~- Relacje Alfonsa Majewskiego z dn. 1.09.1968 r., s. 7/maszynopis/ oraz z dn. 22.08. i 9.11.1986 r. (w zbiorach autora); ↗~~

~~- Zaświadczenie ZBOWiD, relacja Adolfa Bąka z dn. 9.02.1988.~~

~~- A. Bogucki, Materiały historyczne dotyczące członków podziemnej organizacji wojskowej braci Antoniego i Bronisława Kęsików ... działających w Chełmży w czasie drugiej wojny światowej - dokumenty za lata 1938 - 1950, Bydgoszcz 1988, maszynopis, s. 41/w zbiorach autora; ↗~~

~~- Dzieje Chełmży pod red. M. Wojciechowskiego, Chełmża 1994, s. 213, 216, 220.~~

Andrzej Bogucki

11. Materiały uzupełniające relacje -
- Księga Bromista

1. Bogucki A., biogram „Księga Bromista”,
[w:] Słow. biogr. komsp. pomorskiej
1939-1945, Toruń 2001, w. 5, s. 70-71, serok. k. 13.1

Kęsik Bronisław (1909–1945), członek organizacji „Grunwald” i TOW „Gryf Pomorski” Obw. Toruń.

Urodzony 6 VII 1909 r. w Wałdowie Królewskim, woj. pomorskie, syn rzeźnika Mikołaja i Emilii Rose, Niemki pochodzącej z Saksonii. Z zawodu był dekarzem i pracował w zakładzie prywatnym w Chełmży. Należał do Związku Strzeleckiego, współpracując tu z Józefem Gierszewskim, kierownikiem Szkoły Powszechnej nr 2 w Chełmży (w czasie okupacji Kmdt Naczelny TOW „Gryf Pomorski”). Brał udział w szkoleniu strzeleckim Lotnych Oddziałów Bojowych „Grunwald”, krypt. wewnętrzny „Milcząca Armia”, które odbywało się na Strzelnicy Bractwa Kurkowego w Chełmży. Nie odbył służby wojskowej.

Od jesieni 1939 r. działał w „Grunwaldzie”. Współpracował m.in. ze swoim starszym bratem Antonim, Alfonsem Majewskim, Janem Flizikowskim, Janem Kanieckim, Bolesławem Kurowskim, por. (im. n.) Orzechowskim, Stanisławem Rutkowskim, (im. n.) Siemieckim, Nowickim, Butkiewiczem. Należał do konspiracyjnej grupy Czesława Majewskiego ps. „Major Wincenty Ochota”. Brał udział w akcjach dywersyjno-sabotażowych prowadzonych przez swego brata Antoniego i w zamachach (m.in. w nieudanym na Alvenslebena w Sławkowie i Głuchowie). Dn. 26 V 1941 r. został aresztowany przez gestapo razem z innymi mieszkańcami Chełmży. Osadzony na tydzień w więzieniu w Toruniu, a potem na rok w Bydgoszczy, gdzie był bity i torturowany. W maju 1942 r. został przetransportowany wraz z innymi chełmżyńskimi konspiratorami do obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu. Podczas naboru rzemieślników (Niemcy potrzebowali fachowców), jako dekarz razem z Alfonsem Majewskim – murarzem i innymi rzemieślnikami (w liczbie ok. 2000) został w marcu 1943 r. przetrans-

portowany przez Magdeburg do Hamburga. W czasie bombardowania transportu uniknął śmierci i dotarł do Hamburga. Po zbombardowaniu miasta przez aliantów znalazł się w grupie zmuszanych do pracy przy usuwaniu ze schronów zabitych Niemców. Potem zbiegł do partyzantki francuskiej. Ponownie aresztowany, został umieszczony w obozie koncentracyjnym w Neuengamme. Zginął na przełomie kwietnia i maja 1945 r., załadowany wraz z innymi więźniami na stare barki, które Niemcy skierowali na morze i zbombardowali.

Żonaty z Genowefą Treider. Małżeństwo było bezdzietne.

APAK, Dok. „Grunwald”, T.: Kęsik A., Kęsik B.; B o g u c k i A., Materiały historyczne dotyczące członków podziemnej organizacji wojskowej braci Antoniego i Bronisława Kęsików..., Bydgoszcz 1988 (mps w zbiorach autora); *Dzieje Chełmży*, pod red. M. Wojciechowskiego, Chełmża 1994, s. 213, 216, 220; zbiory rodziny Kęsików z Chełmży; Rel. Majewskiego Alfonsa z dn. 1 IX 1968 r., s. 7 oraz z dn. 22 VIII i 9 XI 1986 r. (mps w zbiorach autora); zaświadczenie ZBoWiD, rel. Bąka Adolfa z dn. 9 II 1988 r.

Słow. biograf. samosp. pomorskiej
1939-1945, Tom 2001, 2.5

Andrzej Bogucki

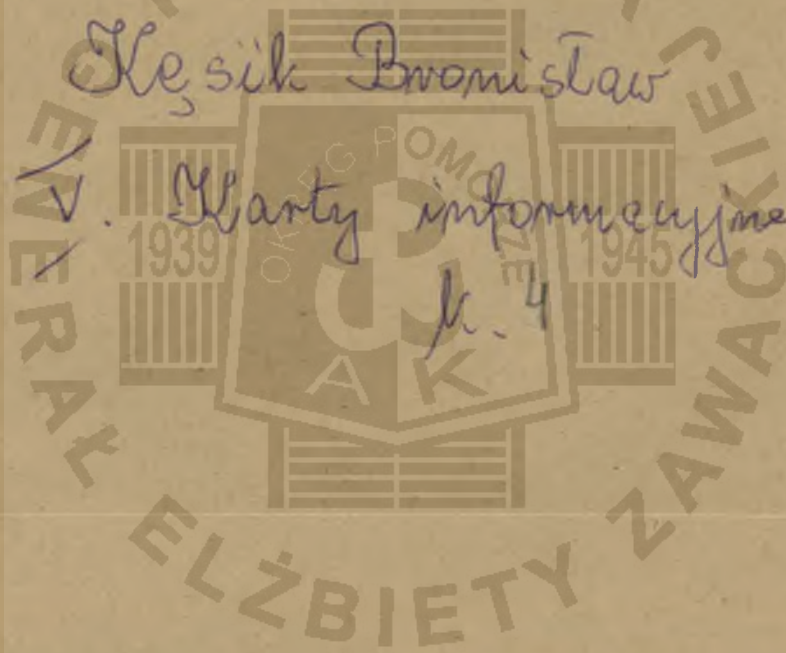
T:K. 292/90, Pom.

Tomini

Lesik Bronisław

Warty informacyjne

k. 4

Key silu Bromi slaw

Chetmisa Toru¹
"Grunwaldt"
JOW Gr. Pom.

Projektowo w "Grunwaldzie", potem
nowie zat wspolpracu z JOW "Grunwaldt"
Pomorsti". 1939 1945

zeb. pr. mgr. D. Beszczynski, Poznan
org. konspiracyjne w m. Toruniu...
s. 38 (bibl. Fuhel.)

2/2. XII '04

~ Hęsik Bronisław

Chęćmia-Torun²
"Grunwald"

Mieszkał w Chęćmży; podlegał
prawopodobnie tomunskiemu oddziałowi
'Grunwaldu' i był członkiem grupy
Czesława Hęćewskiego, który kierował
plac. utwornym w celu. Zbrojeniom w
w Toruniu; razem z bratem Antonim
uczestniczył w akcjach organizowanych
przez Hęćewskiego.

zeb. pr. myr. St. Besszyński, Pasażko-
verte

wskie org. komsp. w m. Tomuin w
l. 1939-45, s. 38 (bibl. Fund.)

zł. XVII 04

FUNDACJA Toruń Grunwald
Gryf Pomorze

++
KESIK Bronisław
1909-1945. Członek Organizacji
"Grunwald"; TOW Gryf Pomorski
obwód Toruń. Aresztowany w 1941
torturowany. Oboz Oświęcim. Morderca
mieszkańców do Hamburga. Po
bombardowaniu zbiegi do Francji -
partyzantka. Aresztowany - oboz
Kont. Neuengamme. Zginął w boju.
Andrzej Bogucki

Łob

Słownik Biograficzny Konspiracji
Pomorskiej 1939-1945 część 5
Fundacja "Archiwum Pomorskie AK"
str 70, 71 Toruń 2001

Drut

Hejsik Bronisław

Toruń 4
"Grupa aldi"
JOM "G.P."

zob. J: M-231/900 Pom. Hejsik
Antoni - Toruń 1945

Anty'15

Męsik Bronisław

